

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 maja 1957 r.

w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania świadczeń rentowych przez repatriantów.

Na podstawie art. 100 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1956 r. Nr 43, poz. 200), zwanego dalej dekretem o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, oraz na podstawie art. 58 dekretu z dnia 14 sierpnia 1954 r. o zaopatrzeniu

inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1956 r. Nr 59, poz. 286), zwanego dalej dekretem o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych, zarządza się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Świadczenia określone w niniejszym rozporządzeniu przysługują:

- 1) repatriantom, którzy byli pracownikami, żołnierzami zawodowymi lub niezawodowymi i powrócili do kraju po dniu 22 lipca 1944 r.,
 - 2) członkom rodzin osób wymienionych w pkt 1 bez względu na to, czy członkowie ci powrócili do kraju po dniu 22 lipca 1944 r., czy też stale w kraju zamieszkiwali,
 - 3) członkom rodzin osób, które były pracownikami, żołnierzami zawodowymi lub niezawodowymi i zmarli za granicą, jeżeli członkowie ci powrócili do kraju po dniu 22 lipca 1944 r.
2. Służbę wojskową w czasie wojny w stopniu oficera uważa się za służbę pełniąca zawodowo.

II. Świadczenia dla repatriantów i członków ich rodzin, którzy pobierali renty za granicą.

§ 2. 1. Repatriantom i członkom ich rodzin, którym władze lub instytucje zagraniczne wypłacały renty z tytułu własnej pracy lub służby wojskowej (zawodowej i niezawodowej) albo z tytułu pracy lub służby wojskowej żywiciela, wypłaca się renty z krajowych funduszków, jeżeli władze lub instytucje zagraniczne wstrzymały im wypłatę renty z powodu repatriacji.

2. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do osób, którym już przyznano renty lub zaopatrzenia z funduszków krajowych zamiast rent lub zaopatrzeń pobieranych za granicą.

3. Renty sieroche, przysługujące w myśl ust. 1 i 2, wypłaca się sierotom, które spełniają warunki określone w art. 45 ust. 1 pkt 1 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym.

§ 3. 1. Repatriantom pobierającym renty w myśl § 2 ust. 1 oraz członkom ich rodzin przysługują dodatki do rent, zasiłki pogrzebowe, pomoc lecznicza i położnicza, proteżowanie, przysposobienie zawodowe i umieszczenie w domu rencistów.

2. Wymienione w ust. 1 świadczenia przysługują na zasadach i warunkach określonych w dekreście o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, jeżeli repatriant lub członek rodziny pobiera rentę z tytułu zatrudnienia, lub w dekreście o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych, jeżeli repatriant lub członek rodziny pobiera rentę z tytułu służby wojskowej. Zasiłki pogrzebowe przysługują tylko po osobie, która zmarła w Polsce.

§ 4. 1. Renty określone w § 2 ust. 1 wypłaca się w wysokości ustalonej przez władze lub instytucje zagraniczne po ich przeliczeniu na złote według zasad stosowanych przy wypłacie w kraju rent otrzymywanych z zagranicy.

2. W razie zbiegu prawa do dwóch lub więcej rent z krajowych funduszków stosuje się odpowiednio przepisy określające wysokość świadczeń rentowych w przypadkach zbiegu prawa do kilku świadczeń.

3. Łączna wysokość renty i dodatków do renty nie może przekraczać najwyższych kwot określonych w dekreście o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, z tym że jeśli dla każdego uprawnionego członka rodziny ustalono rentę oddzielnie (renty wdowie, sieroche itp.), to sumę tych rent traktuje się łącznie jako jedną rentę rodzinną.

§ 5. 1. Osoby pobierające w myśl § 2 ust. 1 renty uzależnione od inwalidztwa poddaje się kontrolnym badaniom lekarskim, jeżeli inwalidztwo nie zostało ustalone jako trwale przez władzę lub instytucję zagraniczną. Pierwsze kontrolne badanie lekarskie przeprowadza się nie wcześniej niż po upływie roku od daty powrotu do kraju, o ile władza lub instytucja zagraniczna nie wyznaczyła innego terminu.

2. Jeżeli kontrolne badanie lekarskie wykaze, że inwalidztwo już nie istnieje, wypłatę renty wstrzymuje się od terminu ustalonego w art. 17 ust. 3 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym.

§ 6. Repatriantom może być przyznana na ich wniosek zamiast renty, przysługującej w myśl § 2 ust. 1, renta na podstawie dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym lub na podstawie dekretu o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych, jeżeli spełniają oni warunki do świadczeń, przewidziane w tych dekretach, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia.

III. Świadczenia dla repatriantów i członków ich rodzin, którzy nie pobierali żadnych rent.

§ 7. 1. Repatriantom oraz członkom ich rodzin, którzy z tytułu pracy lub wojskowej służby zawodowej nie pobierali rent zagranicznych i nie mają przyznanych rent polskich, przysługują świadczenia na podstawie dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, z uwzględnieniem przepisów §§ 8, 9 i 10 niniejszego rozporządzenia.

2. Repatriantom — byłym żołnierzom niezawodowym, którzy stali się inwalidami w czasie odbywania służby wojskowej, oraz członkom rodzin tych osób przysługują świadczenia na podstawie dekretu o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych, z uwzględnieniem przepisów §§ 11, 12 i 13 niniejszego rozporządzenia, jeżeli nie pobierali rent zagranicznych i nie mieli przyznanych rent polskich.

§ 8. Przy ustalaniu prawa do renty dla repatriantów i ich rodzin na podstawie dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym (§ 7 ust. 1) stosuje się następujące zasady:

- 1) okresy zatrudnienia za granicą uważa się w całości i bez żadnych ograniczeń za okresy zatrudnienia w Polsce;
- 2) okresy wojskowej służby zawodowej w polskich formacjach wojskowych w kraju i za granicą oraz w armiach sojuszniczych uważa się za okresy zatrudnienia;
- 3) do okresów zatrudnienia wymaganych do uzyskania renty zalicza się okresy wojskowej służby niezawodowej w polskich formacjach wojskowych za granicą i w armiach sojuszniczych; okresy innej wojskowej służby niezawodowej zalicza się do okresów zatrudnienia przy zastosowaniu przepisów art. 8 ust. 5 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym;
- 4) do okresu 5-letniego wymienionego w art. 28 ust. 1, 2-letniego wymienionego w art. 34 oraz 10-letniego wymienionego w art. 38 ust. 2 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym nie wlicza się okresów pozostawania bez zatrudnienia za granicą;
- 5) okres 5 lat, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2 lit. b) dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, liczy się od dnia powrotu do kraju;
- 6) przy ocenie prawa do renty rodzinnej po osobie, która pobierała rentę lub zaopatrzenie emerytalne za granicą albo rentę na podstawie § 2 ust. 1 niniejszego rozporządzenia z tytułu własnej pracy lub zawodowej służby wojskowej, stosuje się przepisy art. 87 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym;
- 7) z tytułu wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej za granicą przysługują świadczenia przewidziane w dekreście o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym z tytułu wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej;
- 8) przy zaliczaniu okresów wymienionych w pkt 1 — 3 oraz okresów wymienionych w art. 8 ust. 1 pkt 8 — 10 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym nie jest wymagany warunek 5 lat zatrudnienia po wyzwoleniu przewidziany w art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 3 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym oraz warunek bezpośredniego zatrudnienia przed okresami wymienionymi w art. 8 ust. 1 pkt 8 — 10 wspomnianego dekretu;

- 9) okresy zatrudnienia za granicą zalicza się do kategorii zatrudnienia na zasadach przewidzianych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym;
- 10) okresy służby wojskowej zawodowej i niezawodowej pełnionej podczas wojny od 1 września 1939 r. do 9 maja 1945 r. zalicza się do I kategorii zatrudnienia. Pozostałe okresy służby wojskowej traktuje się jako okresy zatrudnienia II kategorii, chyba że b. żołnierz zawodowy lub niezawodowy wykonywał bezpośrednio przed służbą wojskową bądź do dnia 1 września 1939 r. zatrudnienie I kategorii.

§ 9. 1. Repatriantom — byłym żołnierzom zawodowym, którzy stali się inwalidami wskutek:

- 1) zranienia, kontuzji lub innych obrażeń doznanych w walce z wrogiem lub wskutek wypadku podczas lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,
 - 2) zachorowania na froncie lub w związku z przebywaniem na froncie,
 - 3) chorób zakaźnych panujących w miejscu służbowego pobytu żołnierza,
- przysługują świadczenia, przewidziane w dekreście o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym z tytułu wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej.

2. Uprawnionym członkom rodziny byłego żołnierza zawodowego, który zmarł wskutek przyczyn wymienionych w ust. 1, przysługują świadczenia przewidziane w dekreście o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym dla członków rodziny pracownika, który zmarł wskutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej.

§ 10. Podstawę wymiaru świadczeń dla repatriantów, o których mowa w § 7 ust. 1, oraz dla członków ich rodzin ustala się na zasadach określonych w art. 10 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym. Zarobki osiągnięte za granicą przelicza się na złote według zasad stosowanych przy wypłacie w kraju rent otrzymywanych z zagranicy.

§ 11. Przy ustalaniu prawa do świadczeń dla repatriantów i ich rodzin na podstawie dekretu o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych (§ 7 ust. 2) za służbę wojskową uważa się służbę niezawodową:

- 1) w polskich formacjach w kraju i za granicą i w armiach sojusznicznych,
- 2) w innych formacjach wojskowych przy zastosowaniu przepisów art. 8 ust. 5 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym.

§ 12. Podstawę wymiaru świadczeń dla repatriantów, o których mowa w § 7 ust. 2, oraz dla członków ich rodzin ustala się na zasadach określonych w art. 13 dekretu o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych. Zarobki osiągnięte za granicą przed powołaniem do służby wojskowej przelicza się na złote według zasad stosowanych przy wypłacie w kraju rent otrzymywanych z zagranicy.

§ 13. Do wniosków o świadczenia na podstawie dekretu o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych nie mają zastosowania przepisy art. 45 i 47 tegoż dekretu.

IV. Rewizja decyzji wydanych w sprawie rent krajowych.

§ 14. 1. Sprawy repatriantów lub członków ich rodzin o renty lub zaopatrzenia z tytułu pracy lub służby wojskowej, załatwione decyzjami odmownymi, podlegają na wniosek osób zainteresowanych ponownemu rozpatrzeniu na zasadach niniejszego rozporządzenia.

2. Na wniosek osoby zainteresowanej podlegają rewizji decyzje, którymi przyznano rentę na podstawie dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub zaopatrzenie z b. państwowego systemu emerytalnego, jeżeli przy zaliczeniu okresów wymienionych w § 8 pkt 1 — 3, albo wskutek zaliczenia do I kategorii zatrudnienia przy

uwzględnieniu okresów, o których mowa w § 8 pkt 9 i 10 lub też wskutek inwalidztwa albo śmierci spowodowanych okolicznościami wymienionymi w § 9 ust. 1:

- 1) renta z dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym uległaby zamianie na rentę wyższą lub przysługiwałoby wyższe zaopatrzenie z b. państwowego systemu emerytalnego,
- 2) nie nastąpiłaby utrata prawa do zaopatrzenia z b. państwowego systemu emerytalnego na podstawie:
 - a) art. 81 ust. 3 dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym,
 - b) art. 46 ust. 3 dekretu z dnia 18 września 1954 r. o zaopatrzeniu emerytalnym generałów (admiralów), oficerów zawodowych i podoficerów nadterminowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 41, poz. 181),
 - c) art. 38 ust. 3 dekretu z dnia 27 lipca 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 31, poz. 184) lub
 - d) art. 38 ust. 3 dekretu z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 43, poz. 273).
3. W przypadkach nie wymienionych w ust. 1 i 2 decyzje wydane w sprawach unormowanych w niniejszym rozporządzeniu pozostają w mocy.

V. Przepisy końcowe.

§ 15. 1. Wypłata renty przyznanej w myśl § 2 ust. 1, §§ 6 i 7 następuje od dnia powstania prawa do renty, najwcześniej jednak od daty początku mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia (§ 19) lub od dnia powrotu do kraju po tej dacie i za okres nie dłuższy niż 3 miesiące wstecz od daty zgłoszenia wniosku.

2. Przyznanie lub podwyższenie renty w myśl § 14 następuje:

- 1) od dnia powstania prawa do renty, najwcześniej jednak od daty początku mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia (§ 19) lub od dnia powrotu do kraju po tej dacie, jeżeli wniosek zostanie zgłoszony w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia,
- 2) od dnia powstania prawa do renty, najwcześniej jednak od daty powrotu do kraju i za okres nie dłuższy niż 3 miesiące wstecz od dnia zgłoszenia wniosku, jeżeli wniosek zostanie zgłoszony po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 16. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się do wniosków zgłoszonych po dacie początku mocy obowiązującej rozporządzenia (§ 19), a do wniosków zgłoszonych przed tą datą stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 17. Tracą moc wszystkie dotychczasowe przepisy w przedmiotach uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu.

§ 18. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia:

- a) 1 lipca 1956 r. w odniesieniu do świadczeń przysługujących na podstawie dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym,
- b) 1 grudnia 1956 r. w odniesieniu do świadczeń przysługujących na podstawie dekretu o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych.